

Na posiedzeniu grupy roboczej ds. systemu wynagradzania i czasu pracy nauczycieli Ministerstwo Edukacji i Nauki przygotowało propozycje zmian w statusie zawodowym nauczycieli w zakresie systemu wynagradzania oraz czasu pracy.

Propozycje dotyczące systemu wynagradzania nauczycieli i uprawnień o charakterze socjalnym:

- długofalowy wpływ na wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków od niego zależnych w związku ze zmianą pensum nauczycieli;
- uproszczenie systemu wynagrodzeń zasadniczych związanych z wykształceniem – 2 kategorie zamiast 3 kategorii wykształcenia;
- związek wysokości wynagrodzenia zasadniczego z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- kwotowy wzrost wynagrodzenia zasadniczego w związku z uzyskaniem kolejnego stopnia awansu zawodowego;
- zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego poprzez włączenie do wynagrodzenia kwoty jednorazowego dodatku uzupełniającego, odejście od obowiązku rozliczania średnich wynagrodzeń nauczycieli przez samorząd terytorialny;
- określenie, w drodze rozporządzenia, kwotowych, minimalnych stawek dodatków do wynagrodzenia zasadniczego;
- długofalowy wpływ na zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli rozpoczynających pracę poprzez przesunięcie środków ze świadczenia „na start”;
- zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego poprzez przesunięcie na wynagrodzenia części środków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i przejście do powszechnego systemu naliczania środków na zfsś;
- ewentualne określenie dodatkowych zadań w szkole uprawniających do otrzymania dodatku funkcyjnego;
- składniki wynagrodzenia nauczycieli zgodnie z propozycją rozwiązań:
 - wynagrodzenie zasadnicze rosnące wraz z kolejnym stopniem awansu
 - wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe oraz doraźnych zastępstw
 - dodatek stażowy
 - dodatek funkcyjny (ew. rozszerzenie tytułów do dodatku)
 - dodatek za stopień specjalizacji
 - dodatek za warunki pracy
 - dodatek motywacyjny
 - inne składniki wynikające ze stosunku pracy - nagrody (w tym nagrody jubileuszowe i nagrody za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze), odprawy, dodatkowe wynagrodzenie roczne, dodatek za pracę w porze nocnej
- dodatek wiejski określony kwotowo, w takiej samej wysokości, niezależnie od posiadanego stopnia awansu zawodowego.

Główne skutki finansowe dla budżetu państwa ewentualnego wdrożenia projektowanych zmian

Spośród zaproponowanych zmian skutki finansowe będą powodowały następujące rozwiązania:

1. ograniczenie obecnej tabeli do grupy nauczycieli posiadających wykształcenie wyższe magisterskie i przygotowanie pedagogiczne oraz grupy pozostałych nauczycieli spełniających wymagania kwalifikacyjne do zatrudnienia na stanowisku nauczyciela (likwidacja trzeciej grupy

- zaszeregowania i przeniesienie jej do drugiej grupy);
2. podwyższenie pensum o 2 godziny dla wszystkich nauczycieli, z wyłączeniem nauczycieli przedszkoli – skutki wynikają z konieczności zapewnienia środków na podwyżkę dla nauczycieli przedszkoli, których pensum nie ulegnie zwiększeniu oraz z różnicy pomiędzy stawkami wynagradzania z pensum 18-godzinnego oraz wyższych wymiarów pensum;
 3. wzrost wynagrodzenia zasadniczego będzie powodował skutek w postaci wzrostu niektórych innych składników wynagrodzenia, w tym m.in. dodatku za wysługę lat, nagrody jubileuszowej, odpraw, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, itd.;
 4. zwiększenie puli środków na wynagrodzenia o kwotę likwidowanego jednorazowego dodatku uzupełniającego (średnia z ostatnich 3 lat);
 5. zmiana obecnego systemu awansu zawodowego nauczycieli polegająca na zapewnieniu nauczycielom rozpoczynającym pracę w szkole wynagrodzenia odpowiadającego wysokości wynagrodzenia obecnego nauczyciela kontraktowego;
 6. uzależnienie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę;
 7. przeznaczenie środków ze zmniejszonego odpisu na ZFŚS na wzrost wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli - zmiana będzie powodowała skutek finansowy wynikający ze zwiększenia wysokości składników wynagrodzenia uzależnionych od wynagrodzenia zasadniczego oraz konieczności zapewnienia środków na pochodne.

Dodatkowy skutek finansowy - konieczność zapewnienia środków na podwyżkę dla nauczycieli wychowania przedszkolnego, których pensum nie zostanie podwyższone oraz skutek wzrostu dotacji udzielanych przez JST dla szkół, przedszkoli i placówek niesamorządowych wynikający z niezbędnego wzrostu subwencji.

Dodatkowe skutki finansowe dla budżetu państwa w kolejnych latach będą związane z:

1. zmianą obecnego systemu awansu zawodowego nauczycieli:
 - przyspieszenie o 2 lata możliwości uzyskania mianowania, a w związku z tym również wynagrodzenia nauczyciela mianowanego (w okresie przejściowym przyspieszenie o 1 rok),
 - wprowadzenie dwóch stopni specjalizacji, za które będą przysługiwały dodatki,
 - w zależności od tego jak będzie zorganizowany egzamin zewnętrzny na stopień nauczyciela mianowanego i postępowania na stopnie specjalizacji, jakie organy będą je przeprowadzały, mogą pojawić się dodatkowe koszty organizacji tych postępowań,
 - wprowadzenie awansu poziomego – zapewnienie wynagrodzenia z tytułu realizowania powierzonych funkcji, których byłoby więcej niż obecnie (skutki uzależnione od liczby wprowadzonych funkcji i minimalnych stawek z tytułu ich pełnienia);
2. zmianą wysokości minimalnej płacy.

W zakresie zmian w czasie pracy nauczycieli MEiN proponuje podwyższenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli o 2 godziny (z wyjątkiem nauczycieli wychowania przedszkolnego), z zapewnieniem rozwiązań osłonowych w 3-letnim okresie przejściowym, dających możliwość elastycznego przechodzenia na nowy system.

Dodatkowe informacje, a także analizy prowadzone przez MEiN w związku z opisanymi powyżej propozycjami, znajdują się w materiale zamieszczonym poniżej.